

ULKOAASIAINMINISTERIÖ
Poliittinen osasto
POL-40 Anna Rautvuori

LAUSUNTO
06.06.2014

HEL7M0726-12

Sisäministeriö
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

SISÄMINISTERIÖ

26. 06. 2014

INRIKESMINISTERIET

Viite
SM:n lausuntopyyntö 9.5.2014

Asia
Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain muuttamisesta; UM:n lausunto

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta. Esityksellä pantaisiin täytäntöön uudelleen laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston 26 päivänä kesäkuuta 2013 antama direktiivi 2013/33/EU kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (*vastaanottodirektiivi*).

Voimassa olevat kansalliset säännökset vastaavat pääosin muutettua direktiiviä, mutta lakia kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta (*vastaanottolaki*) ehdotetaan kuitenkin täydennettäväksi joiltakin osin.

Lakiin tehtävät muutokset

Hallituksen esitysluonnoksessa tulisi vielä täsmentää, ovatko kaikki vastaanottolakiin tehtävät muutokset vastaanottodirektiivistä johtuvia. Esityksessä esimerkiksi todetaan, että *haavoittuvassa asemassa olevien ja vastaanotto-olosuhteiden (majoitus) osalta kansallista sääntelyä on tarpeen täsmentää ja että nämä muutokset vastaavat Suomessa jo noudatettuja käytäntöjä ja vastaanottolain perusteluja*. Mikäli tehtävät muutokset ovat myös muita kuin direktiivistä johtuvia, tulisi hallituksen esityksessä arvioida lain tasolle otettavia käytäntöjä ja vastaanottolain perusteluja huolellisesti ml. nykytilan arviointi. Arviointi tulee aina tehdä Suomea velvoittavat kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet huomioiden.

Haavoittuvassa asemassa olevien osalta ehdotetaan lakiin joitain muutoksia direktiivin muutetun 22 artiklan johdosta. Samalla todetaan, että esimerkiksi ihmiskaupan uhrien haavoittuvaa asemaa ei tässä mainittaisi erikseen. Jäljempänä todetaan kuitenkin, että *ihmiskaupan uhrien haavoittuvan aseman huomioon ottamisesta säädetään myös vastaanottolain 4 luvussa, joka sisältää säännöksiä ihmiskaupan uhrien auttamisesta. Ihmiskaupan uhrien auttamista koskevien säännösten muuttamista koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2014*. Ko. pykälän perusteluissa tulee todeta selvästi, että ihmiskaupan uhrien auttamiseen tai sen kehittämiseen ei oteta tällä esityksellä kantaa, vaan mahdolliset muutokset tehdään edellä mainitun lainsäädäntöhankkeen yhteydessä. Lisäksi tulisi todeta, että lainsäädäntöhanke on edelleen valmisteluvaiheessa

Myös lapsia koskevaa sääntelyä on tarkoitus uudistaa edellä mainitun ihmiskaupan uhrien auttamisen kehittämistä koskevan lainsäädäntöhankkeen puitteissa, joten tällainen rajaus olisi tältäkin osin hyvä tehdä selvästi tässä esityksessä. Edellä mainitun hankkeen työryhmän marraskuussa 2013 antamassa selvityksessä määriteltiin laaja joukko lasten asemaan liittyviä toimenpiteitä, mukaan lukien kattava lapsen edun määrittäminen. Nämä tulokset ja seikat tulee ottaa tässä esityksessä huomioon. Tältä osin todettakoon, että asialla on liittymäkohtia myös Euroopan neuvoston yleissopimukseen ihmis-kaupan vastaisesta toiminnasta (SopS 43-44/2012) ja YK:n lapsen oikeuksien yleissopimukseen (SopS 59-60/1991).

Lausunto

Tässä lausunnossa mainitut kommentit huomioiden, ulkoasiainministeriö kannattaa esitystä.

Valtiosihteeri

Peter Stenlund

Ma. Avustaja

Anna Rautvuori

Liitteet

-